

Koudbloedige dieren

Veel dieren zijn koudbloedig met uitzondering van zoogdieren en vogels, deze zijn warmbloedig. Dat wil zeggen dat het lichaam wordt verwarmd door de spieren en sommige organen (vooral de lever). Die geven bij rust al warmte af. Bij veel beweging of inspanning stijgt de warmteafgifte en kan het lichaam tijdelijk ook in temperatuur stijgen. Door te transpireren en warmte uit te stralen kan het lichaam zich weer herstellen naar de normale temperatuur. Er komt dus altijd warmte van binnenuit en de temperatuur wordt zo constant mogelijk gehouden door te regelen hoeveel warmte wordt uitgestraald.

Bij koudbloedige dieren zoals reptielen en amfibieën (ook vissen en geleedpotigen) werkt de warmteregulatie op een andere wijze. Koudbloedige dieren kunnen niet of nauwelijks eigen lichaamswarmte produceren. Ze regelen hun lichaamstemperatuur doormiddel van externe warmte bronnen uit de omgeving doormiddel van stromingswarmte (lucht of water temperatuur), geleidingswarmte (contact met warm of koud oppervlak) en stralingswarmte (zonnen).

Voordelen van koudbloedigheid

- Bij te warm of te koud kunnen ze zich verplaatsen naar een andere omgeving, hun temperatuur pas zich daarbij aan.
- Ze kunnen lange tijd zonder voedsel omdat ze geen energie nodig hebben om hun lichaam op te warmen

Nadelen van koudbloedigheid

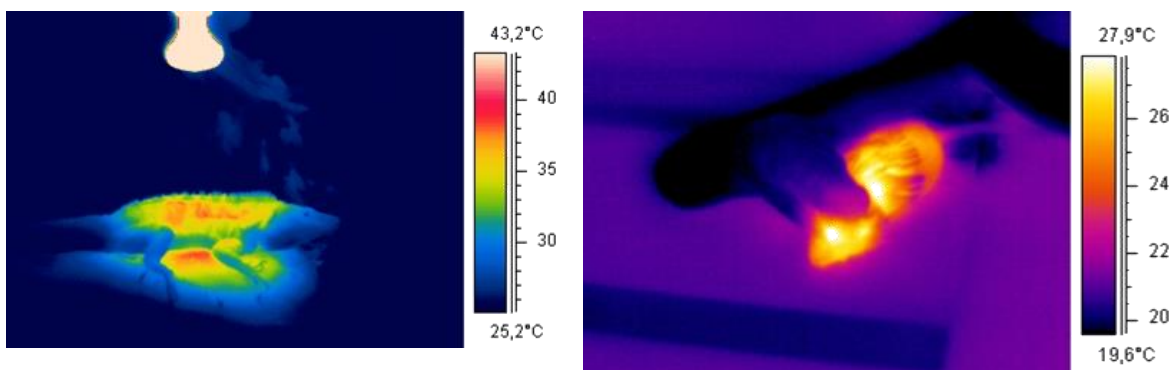
- Bij lage temperatuur kunnen ze niet erg actief leven.
- Levensduur is vaak korter, ze blijven kleiner en hebben vaak minder ontwikkelde hersenen.

Voordeel van warmbloedigheid

- Veel verbranding in het lichaam, daardoor komt veel energie vrij en kan bij elke temperatuur actief worden geleefd.

Nadeel van warmbloedigheid

- Er is relatief veel voeding nodig om te kunnen blijven functioneren.

Het effect van een warmtelamp bij een leguaan. Afbeelding van een slang die een muis eet. Omdat de muis warmbloedig is straalt het lichaam meer warmte uit dan de koudbloedige slang.

Taxonomie

Wie met de terrariumhobby is aanraking komt merkt al snel dat er veel met de wetenschappelijke ofwel Latijnse namen van de diersoorten wordt gewerkt. Dit om een aantal redenen.

- niet elk dier (of plant) een Nederlandse naam heeft.
- sommige dieren meerdere Nederlandse namen hebben maar slechts één wetenschappelijke naam heeft.
- veel literatuur buitenlandstalig is. Wetenschappelijke namen zijn internationaal.

Enig begrip van wetenschappelijke namen is dus van belang voor iedereen die zich met deze hobby bezighoudt. Wetenschappelijke namen van soorten, geslachten, families en andere groepen uit de taxonomische indeling dienen met elkaar in verband gebracht te kunnen worden. In de biologie is taxonomie de wetenschap die zich bezig houdt met het benoemen, beschrijven, en classificeren van dieren en planten. Tegenwoordig gebeurt dit veelal op basis van veronderstellingen over hun natuurlijke verwantschap.

De groene leguaan heeft als wetenschappelijke naam: *Iguana iguana iguana*

De belangrijkste indeling van de taxonomische indeling van de groene leguaan ziet er als volgt uit.

Rijk	(Regnum)	Animalia	(dieren)
Stam	(Phylum)	Chordata	(gewervelde dieren)
Klasse	(Classis)	Reptilia	(reptielen)
Orde	(Ordo)	Squamata	(slangen en hagedissen)
Suborde	(Subordo)	Sauria	(hagedissen)
Familie	(Familia)	Iguandae	(leguanen)
Geslacht	(Genus)	<i>Iguana</i>	(echte leguanen)
Soort	(Species)	<i>Iguana iguana</i>	(groene leguaan)
Ondersoort	(Subspecies)	<i>Iguana iguana iguana</i>	(gewone groene leguaan)

Ter verduidelijking wordt nog een voorbeeld gegeven. De taxonomische indeling van gewone azuur blauwe pijlgifkikker (*Dendrobates azureus*) ziet er als volgt uit:

Rijk	Animalia	(dieren)
Stam	Chordata	(gewervelde dieren)
Klasse	Ampihibia	(amfibieën)
Orde	Anura	(kikkers en padden)
Suborde	Dendrobatidae	(pijlgifkikkers)
Familie	Dendrobatinae	
Geslacht	<i>Dendrobates</i>	
Soort	<i>Dendrobates azureus</i>	(azuur blauwe pijlgifkikker)
Ondersoort	<i>Dendrobates a. azureus</i>	(gewone azuur blauwe pijlgifkikker)

De namen worden niet zomaar gegeven. De meeste namen hebben een betekenis. Aangezien de meeste namen van het Latijn zijn afgeleid, zal het voor sommigen enige moeite kosten om hieraan te wennen. Soms is de naam van degene die de soort als eerst beschreven heeft erin verwerkt. Zo is de Mexicaanse roodknie vogelspin (*Brachypelma smithi*) voor het eerst in 1888 beschreven door de verzamelaar H.H. Smith. Ook staat vaak tussen aanhalingstekens een naam en jaartal achter de soortnaam zoals *Grammostola gala* (Chamberlin 1917). Dit geeft aan dat Chamberlin degene was die in 1917 deze soort voor het eerst wetenschappelijk beschreef. Houdt dus in gedachten dat alleen de wetenschappelijke, Latijnse soortnaam echt nauwkeurig en betrouwbaar is.